

Betænkning

over forslag til lov om oprettelse af et universitet i Odense.

(Afgivet af udvalget den 22. maj 1964).

Udvalget har holdt 12 møder og herunder haft samråd med undervisningsministeren. Endvidere har udvalget sammen med ministeren aflagt besøg på Københavns universitet og i forbindelse hermed haft lejlighed til at gøre sig bekendt med universitetets lokalesituation dels ved besigtigelse af en række undervisningslokaler m. v. i området omkring Frue Plads, dels ved forhandling med repræsentanter for lærerforsamlingen og de studerende.

Udvalget har modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra Danske Studerendes Fællesråd, Studenterrådet ved Århus og Københavns universiteter, de sønderjyske amter og købstæder, Holbæk bys universitetsudvalg, Nordjyllandsudvalget for højere Lærestalter, Regionplanudvalget for Fredericia-Kolding-Vejle området, repræsentanter for de sønderjyske ungdomsorganisationer og Ribe amts regionsudvalg.

Der er i udvalget enighed om, at der i tilknytning til det lægevidenskabelige fakultet i Odense, jfr. lov nr. 200 af 16. juni 1962, bør etableres yderligere fakulteter med henblik på oprettelsen af et universitet i Odense. Det forudsættes herved, at der indtil videre er tale om yderligere et filosofisk og et naturvidenskabeligt fakultet.

Udvalget kan endvidere tiltræde, at der etableres et permanent planlægningsudvalg med den opgave at yde vejledning ved planlægningen af den videre universitets- og lærestaltsudbygning, hvorved bemærkes, at udvalget med undervisningsministeren er enig om, at der allerede i dag foreligger så underbyggede forventninger om udviklingen i de kommende årtier, at det med sikkerhed kan forudses, at antallet af studerende væsentligt vil overstige den nuværende under-

visningskapacitet såvel ved de to bestående universiteter som det foreslåede nye universitet i Odense.

Udvalget lægger i denne forbindelse vægt på undervisningsministerens udtalelse om, at planlægningen vil omfatte den samlede højere undervisning og ikke blot universiteterne, samt at nye danske universiteter ikke nødvendigvis behøver at omfatte samtlige 5 traditionelle fakulteter, men eventuelt kan opbygges som kombinationer af traditionelle universitetsfakulteter og andre højere uddannelsesgrene.

Udvalget kan tilslutte sig, at det i dag foreliggende materiale peger i retning af etablering af yderligere 3 universiteter i de kommende årtier, men at der ikke kan tages endelig stilling til hele dette spørgsmål, før nærmere undersøgelser er foretaget af planlægningsudvalget. I overvejelserne af disse spørgsmål bør efter udvalgets opfattelse naturligt indgå hensynet til, at der sikres en rimelig balance mellem landsdelene ved placeringen af nye højere uddannelsesinstitutioner. Undervisningsministeren har over for udvalget oplyst, at der efter ministerens opfattelse intet skulle være til hinder for, at man først går i gang med at opbygge et humanistisk fakultet også i det sydlige Jylland.

Ministeren har i tilslutning hertil over for udvalget udtalt følgende:

„Jeg understreger, at jeg herved forudsætter en opbygning jævnsides med opbygningen af de 3 forudsatte fakulteter ved universitetet i Odense, samt at det for mig yderligere er en afgørende forudsætning, at et sådant fakultet senere vil være at supplere med yderligere fagområder, således at der ikke på længere sigt bliver tale om et

Bet. o. lovf. om oprettelse af et universitet i Odense.

enkelstående fakultet. Der kan ikke forventes en fuld udbygning af et universitet i Sydjylland, før opbygningen af fakulteter andetsteds er påbegyndt. Der må på hele dette område arbejdes med fleksibilitet. En nærmere angivelse af fremgangsmåde og rytmen i opbygningen kan selvsagt ikke på nuværende tidspunkt foretages. En nærmere overvejelse af disse spørgsmål må overlades til planlægningsudvalget.

Der foreligger i øjeblikket i hvert fald 3 konkrete forslag til den stedlige, geografiske placering af et eventuelt yderligere universitet inden for det sydjyske område. Så længe der ikke er foretaget nærmere overvejelser af, hvilken stedlig placering inden for området der — alle forhold taget i betragtning — må anses for den mest hensigtsmæssige, foreligger der efter min opfattelse ikke tilstrækkeligt grundlag for at stille et endeligt forslag.

De fornødne yderligere overvejelser, herunder forhandlinger med forslagsstillerne om alle relevante forhold, vil kunne iværksættes meget omgående, og der skulle efter min opfattelse intet være i vejen for, at de kan gennemføres så hurtigt, at et endeligt forslag kan forelægges for folketinget i begyndelsen af den nye folketingssamling.

Ministeren har i tilslutning hertil over for udvalget oplyst, at der foregår overvejelser med henblik på en udbygning af højere uddannelsesmuligheder i Nordjylland, der naturligt kan indgå som led i en fremtidig fakultetsopbygning her, og lignende overvejelser vil blive taget op, for så vidt angår Sjælland, jfr. ministerens principielle bemærkninger til lovforslaget.

Et *flertal* (socialdemokratiets, venstres og det radikale venstres medlemmer af udvalget med undtagelse af From og Andreas Hansen) har taget disse udtalelser til efterretning, idet man forudsætter, at de af ministeren bebudede overvejelser søges fremmet mest muligt.

Et *mindretal* (det konservative folkepartis medlemmer af udvalget samt From og Andreas Hansen) har stillet de nedenstående ændringsforslag, hvorefter der straks oprettes et fakultet i Haderslev. Mindretallet har herved henvist til den debat, der under lov-

forslagets første behandling fandt sted med hensyn til oprettelsen af et fakultet i Sønderjylland, samt til det tilsagn, undervisningsministeren (Folketingstidende, spalte 4391) har givet de sønderjyske repræsentanter. Mindretallet kan i øvrigt tiltræde undervisningsministerens udtalelser samt betænkningen i øvrigt, for så vidt angår oprettelsen af et universitet i Odense, udbygning af de bestående universiteter samt oprettelse af yderligere to universiteter.

Et *andet mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) finder, at såvel de af det ovennævnte mindretal stillede ændringsforslag som også ministerens citerede udtalelser vedrørende placering af et humanistisk fakultet i Sydjylland i for høj grad foregriber de undersøgelser, som planlægningsudvalget skal foretage. Den endelige afgørelse af placeringen af et 4., 5. og 6. universitet må træffes af folketinget, og afgørelsen må træffes i løbet af kort tid, men de oplysninger, der har været forelagt udvalget, giver dog ikke mulighed for en sikker beslutning på det nuværende tidspunkt.

Hele udvalget ønsker at fremhæve, at man ganske kan tiltræde, at der, uanset oprettelsen af et tredje universitet og eventuelt yderligere tilkommende universiteter eller fakulteter, foreligger et akut behov for afhjælpning af lokalesituationen ved de to bestående universiteter, og at det må anses for meget påkrævet, at de hertil fornødne foranstaltninger gennemføres hurtigt muligt. Hvad specielt angår Københavns universitet, som til dels har til huse i ældre, utidssvarende lokaler, må der snarest søges tilvejebragt en afklaring af arealproblemerne, og endeligt forslag til en helhedsplan for løsning af universitetets lokaleproblemer på såvel kortere som længere sigt bør forelægges i næste folketingssamling.

Herefter indstiller et *flertal* (socialdemokratiets, venstres, det radikale venstres og socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget med undtagelse af From og Andreas Hansen) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (det konservative folkepartis medlemmer af udvalget samt From og An-

dreas Hansen) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af dette mindretal stillede ændringsforslag.

Ændringsforslag.

Af et *mindretal* (Clausen (Olufskjær), From, Gottschalck-Hansen, Andreas Hansen og Poul Sørensen):

Til titlen.

1) Titlen ændres til:

„Forslag til lov om oprettelse af et universitet i Odense samt et fakultet i Haderslev.“

Til § 1.

2) Efter ordet „Odense“ føjes: „samt et fakultet i Haderslev.“

Lis Groes.

K. B. Andersen.

Andreas Hansen.

Evald Kristensen.

Waldemar Laursen.

Niels Matthiasen.

Henning Rasmussen.

Søgaard,
formand.

Helge Larsen,
næstformand.

Helga Pedersen.

Henry Christensen.

From.

Peter Larsen.

Gottschalck-Hansen.

Clausen (Olufskjær).

Poul Sørensen.

Morten Lange.